

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 278

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 27 november 2023

---

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Opwaardering kanaal Bossuit-Kortrijk - Stand van zaken

Het dossier kanaal Bossuit-Kortrijk sleept al jaren aan. Het kanaal vormt een cruciale verbinding tussen het Leie- en het Scheldebekken en het bedrijfsleven is vragende partij om het kanaal te verbreden. Waterwegen zijn immers de transportmodi van de toekomst. Vandaag maken al heel wat bedrijven langs het kanaal Bossuit-Kortrijk, de Leie, het kanaal Roeselare-Leie en de Schelde dagelijks gebruik van de binnenvaart voor de aan- en afvoer van hun grondstoffen en producten. Dat haalt heel wat vrachtwagens van de weg (1 binnenschip van 3000 ton haalt 150 vrachtwagens van de weg) waarmee wordt ingezet op de veiligheid op de weg en de vergroening van de logistieke stromen.

Het complexe project is formeel lopende sinds de Vlaamse Regering op 8 september 2017 een startbeslissing nam. Momenteel bevindt het project zich nog steeds in de onderzoeksfase in afwachting van het voorkeursbesluit dat nog steeds moet worden genomen. Op 19 juli 2019 werd op basis van een interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst beslist om een geïntegreerde aanpak van het complex project kanaal Bossuit-Kortrijk uit te werken als gecombineerd project met de K-R8. Dat grote investeringsproject staat in het regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering en in de beleidsnota van de minister van Mobiliteit en Openbare Werken.

In juni dit jaar (2023) werd een defect geconstateerd aan de stuw ter hoogte van Sint-Baafs-Vijve op de Leie. Door het zakken van het waterpeil was er tussen Sint-Baafs-Vijve en Harelbeke geen enkel scheepvaartverkeer mogelijk. De schepen konden geen kant meer uit, de bedrijven die afhankelijk zijn van binnenvaart dreigden zonder aanvoer van grondstoffen of afvoer van afgewerkte producten te vallen. Meteen werd nog maar eens duidelijk hoe kwetsbaar ons West-Vlaamse binnenvaartnetwerk is.

Vorige week startte De Vlaamse Waterweg (DVW) met onderhoudswerken aan de sluis van Moen op het kanaal Bossuit-Kortrijk die een paar weken in beslag zullen nemen en waardoor de sluis al die tijd buiten gebruik zal zijn. De werken zijn noodzakelijke onderhoudswerken om de sluis klaar te maken voor de toekomst. Zo zal het op termijn mogelijk zijn de sluis vanop afstand te bedienen, wat de efficiëntie van de binnenvaart ten goede moet komen.

Voor de bedrijven die gebruik maken van het kanaal Bossuit-Kortrijk is het echter een bittere pil om te slikken. Toonaangevende bedrijven als Devagro, Laebens Logistics en Despriet werden voor een voldongen feit gesteld en zullen de komende weken flink wat verlies lopen.

Niet alleen Voka West-Vlaanderen, maar ook de bedrijven langs het kanaal en in het hinterland van Oost- en West-Vlaanderen, Henegouwen en Noord-Frankrijk die

gebruikmaken van hun faciliteiten aan het kanaal, slaan alarm en vragen een snelle beslissing over de opwaardering ervan.

Ook de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) wees in zijn advies van 26 april 2021 over het voorontwerp op het belang van een snelle, duidelijke beslissing over het concrete voorkeurstraject en vroeg de Vlaamse Regering om na de geplande onderzoeken en raadplegingen zo snel mogelijk het definitieve voorkeursbesluit vast te stellen; dat om rechtszekerheid te kunnen bieden aan lokale besturen, bewoners en bedrijven en duidelijkheid te verschaffen aan bedrijven en burgers die mogelijk onteigend moeten worden.

Ondertussen blijft het vanuit de Vlaamse regering oorverdovend stil en blijft een beslissing over het ontwerp voorkeursbesluit uit.

Tijdens de commissie van donderdag 27 oktober 2022 stelde de minister: "Ik kan nog niet echt een doorbraak melden in dat dossier. Ik heb inderdaad in mijn eerder antwoord gezegd dat ik hoopte in de zomer te kunnen landen. Maar op dit ogenblik staan nog niet alle neuzen in dezelfde richting. Er is nog wel wat masseerwerk nodig. Het gaat immers om heel veel geld. Maar ik vind dat wij de engagementen van het regeerakkoord moeten honoreren. Ik blijf ervoor ijveren om tot een voor alle partijen aanvaardbaar compromis te komen en om vooruitgang te kunnen boeken. Ik hoop zo snel mogelijk een doorbraak te kunnen forceren."

Tijdens de commissie van donderdag 22 juni 2023 stelde de minister dat ze over het voorkeursbesluit van het kanaal Bossuit-Kortrijk vaak vragen krijgt: "Wij willen dat dat inderdaad zo snel mogelijk kan worden geagendeerd en we zullen daar opnieuw de andere kabinetten over aanspreken om daarover zo snel mogelijk een voorkeursbesluit te kunnen agenderen. We zijn sowieso 'on speaking terms' en ik hoop dat ik zo snel mogelijk groen licht heb en dat zo snel mogelijk het voorkeursbesluit ook mee kan worden geagendeerd. We blijven dus zeker die bekommernissen meenemen."

Ten slotte stelde de minister tijdens de commissie van donderdag 29 juni 2023: "Ook daar hebben we al heel wat overlegvergaderingen over gehad en hoop ik dat er snel witte rook is. Maar ik ben niet alleen om te beslissen. Ik zou er bijna het woordje 'helaas' aan willen toevoegen. We moeten dat natuurlijk samen beslissen en we werken verder aan een consensus. Ik hoop dat die er snel kan zijn."

1. Hoe verklaart de minister de gebrekkige communicatie omtrent de opgestarte werken aan de sluis van Moen?

Waarom werden de bedrijven, hoewel de onderhoudsplannen al geruime tijd bij De Vlaamse Waterweg (DVW) gepland zijn, slechts een paar weken voor de werken, dus behoorlijk laat, ingelicht?

2. Wat is de stand van zaken omtrent het lopende studiewerk voor het kanaal Bossuit-Kortrijk?

In het ontwerp van geïntegreerd investeringsprogramma (GIP) 2024 staat er voor het project nr. GIP000277/01 'opwaardering kanaal Bossuit-Kortrijk' enkel een studiebedrag van 250.000 euro ingeschreven, geen uitvoeringsbedrag.

3. Wanneer werd er voor het laatst over dat dossier in de interkabinettenwerkgroep overlegd en wat was het resultaat van die overlegmomenten? Wat waren de eventuele vragen/hindernissen nog?
4. Was het ontwerp van voorkeursbesluit al besproken en voorgelegd aan de Vlaamse Regering? Zo ja, wanneer? Zo niet, waarom niet?
5. Wanneer zal de Vlaamse Regering knopen doorhakken in het dossier? Wanneer wordt het voorkeursbesluit verwacht?
6. Graag een indicatie van timing voor de verdere processtappen (uitwerkings-, en uitvoeringsfase) met het oog op transparantie en maatschappelijk draagvlak.
7. Oorspronkelijk werd het budget op 700 miljoen euro geraamd, eind 2022 was al sprake van een bedrag van 1 miljard euro.

Op welk bedrag wordt het project een jaar later geraamd, rekening houdend met inflatie en prijsstijgingen van lonen, materialen?

ANTWOORD

op vraag nr. 278 van 27 november 2023

van **CARMEN RYHEUL**

---

1. Het project 're-engineering sluis en pompstation Moen' is een complex project bestaande uit meerdere opdrachten, telkens opgedeeld in een studiefase en uitvoeringsfase. Wat de werken aan het sluiscomplex betreft, bedroeg de uitvoeringstermijn van de studie 140 werkdagen, met daaropvolgend een realisatietermijn van maximaal 200 werkdagen.

De studie liep af op 20 augustus 2023 en na doorgedreven onderhandelingen met de aannemer en aanpassingen in de werkorganisatie werd de maximale stremming van het sluiscomplex vastgeklikt op drie kalenderweken. Omdat de werken aan het sluiscomplex dringend uitgevoerd moesten worden teneinde enerzijds stremmingen door defecten te vermijden en anderzijds afstandsbediening vanuit Bossuit te verwezenlijken, werd er geopteerd om nog in 2023 de werken op te starten en uit te voeren.

Eind september werd de communicatie opgestart met de melding dat de sluis van 5 november tot en met 26 november 2023 buiten dienst zou zijn. Op 10 oktober werd, in samenwerking met VOKA, een infovergadering georganiseerd voor alle betrokken bedrijven, waar toelichting gegeven werd over de inhoud en noodzaak van de uitvoering van dit project

2. Dit bedrag op het GIP 2024 is bedoeld om eventueel studiewerk rond de 'Opwaardering kanaal Bossuit-Kortrijk' uit te voeren en dit in functie van verdere vervolgstappen.
- 3-5. De Vlaamse Regering beraadt zich momenteel over het vervolgtraject van het complex project en het nemen van een (ontwerp)voorkeursbesluit.
6. Ik verwijs hiervoor naar mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 1491 van Maxim Veys gesteld op 16 juni 2022. Een concrete timing kan op heden niet gegeven worden.
7. De raming van het project werd een laatste keer geactualiseerd in juni 2022 om rekening te houden met inflatie en prijsstijgingen. De raming bedroeg toen 888 miljoen euro. Een volgende actualisatie van de raming zal uitgevoerd worden in functie van de vervolgstappen in het proces.